

การพัฒนาแบบแผนการดูแลผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง (CAPD) เพื่อป้องกันการติดเชื้อ คป.สอ.สะพานทราย จ.บุรีรัมย์

นางเพ็ญพร โลหากาศ
และคณะ

บริบท ความสำคัญของปัญหา

โรคไตวายเรื้อรัง (Chronic kidney disease: CKD) เป็นภาวะไตสูญเสียหน้าที่

วิธีการขจัดของเสียทางเยื่อช่องท้องต่อเนื่อง (CAPD) สามารถทำได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีภาวะแทรกซ้อน **ที่พบได้บ่อยคือ การติดเชื้อของเยื่อช่องท้อง**

ที่ผ่านมา โรงพยาบาลสะพานทราย มีผู้ป่วย CAPD ติดเชื้อ สาเหตุดังนี้ ปี2561 พบเชื้อ A.baum Senseunasyn สาเหตุจากความสะอาดสิ่งแวดล้อม และในปี 2563 - 2564 พบเชื้อ Gram negative bacillirane สาเหตุจากความสะอาดมือผู้ป่วยและสิ่งแวดล้อม และพบสาเหตุจากการแกะสายTK โดยใช้กรรไกรตัด ทำให้โดนสาย TK ขาดแล้วใช้สายยางต่อเอง ญาติคนไข้ไปเรียนการเปลี่ยนน้ำยาล้างไตโดยพยาบาลPDกับญาติที่ดูแลเป็นคนละคน ผู้ป่วยที่เปลี่ยนน้ำยาเอง สายตาเริ่มพร่ามัว มองไม่ชัด ขาดการตระหนักในการใส่ mask การล้างมือ และรับประทานอาหารหมักดอง ซึ่งทำให้ผู้ป่วยและญาติ ต้องสูญเสียด้านเวลาและค่าใช้จ่าย จึงมีการพัฒนาแบบแผนการดูแลในผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง (CAPD) ขึ้น เพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ลดภาวะแทรกซ้อนจากการติดเชื้อ

เป้าหมาย: อัตราการเกิด peritonitis และ Exit-site infection < 0.69 episodes

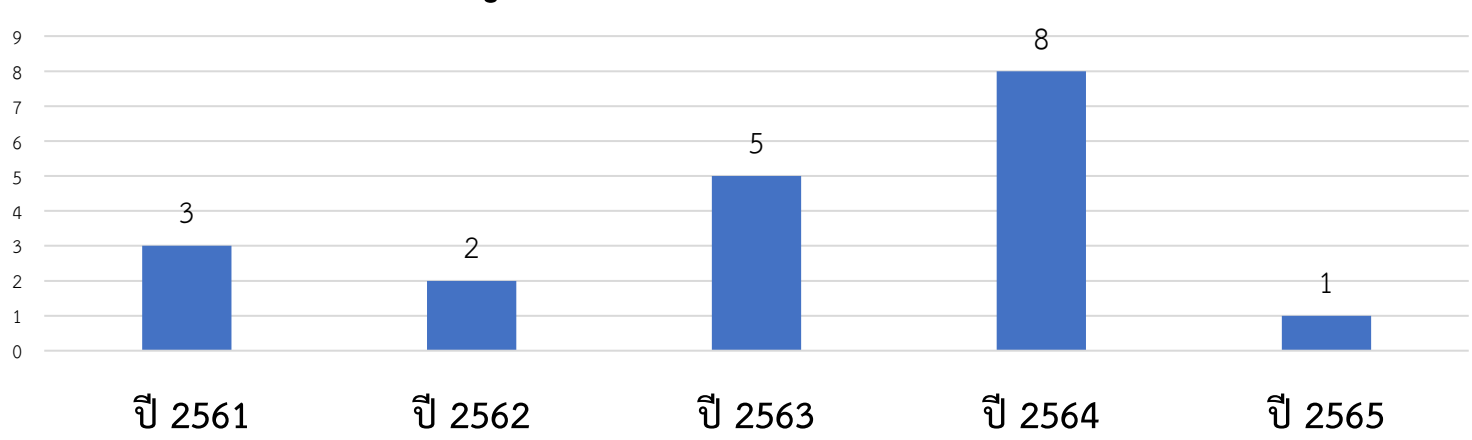
กิจกรรมการพัฒนา

1. ทบทวน ร่วมกับทีมสหวิชาชีพทั้งเครือข่าย อำเภอสะพานทราย
2. จัดทำแนวทางการดูแลผู้ป่วย แนวทางการส่งต่อ (โปรแกรม Thai COC) ร่วมกับแม่ข่าย และลูกข่าย
3. พัฒนาความรู้บุคลากร และแกนนำหมู่บ้าน
4. ติดตามประเมินผลการเยี่ยมบ้านและทบทวนวิธีการดูแลภายใน 1 เดือนแรกที่บ้าน
5. การติดตามการ re training และ ประเมินผล ผู้ป่วยและญาติทุกเดือน
6. เยี่ยมบ้านผู้ป่วยที่มีปัญหาและประสานทีม รพ.สต. เพื่อดูแลต่อเนื่องและส่งต่อข้อมูล

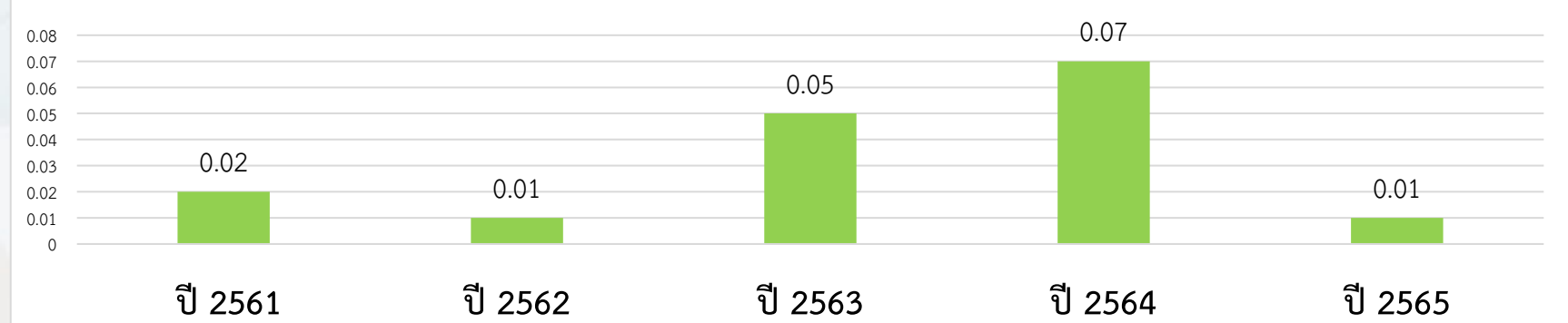

การประเมินผล

ผู้ป่วย CAPD ติดเชื้อ (ครั้ง)

อัตราการเกิด peritonitis และ Exit-site infection < 0.69 episodes

เชื้อที่พบ จาก peritonitis และ Exit-site infection

ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
-GPC in single few -A.baum Sense unasyn	-GPC cocci in cluster	-GPC in cluster -GPC in chain -Gram negative bacillirane	-GPC in cluster -GPC in chain -Gram negative bacillirane	-GPC in chain

บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายให้มีความรู้และความเข้าใจในโรค และมาตรฐานการดูแลรักษา อีกทั้งการสร้างความตระหนักของผู้ป่วยและญาติ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้มีการปฏิบัติได้ถูกต้อง ตามแนวทางป้องกันการติดเชื้อ การล้างมืออย่างถูกต้อง การประเมินผล และการประเมินการติดเชื้อช่องท้องได้ รวมถึงการรับประทานอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยล้างไตและปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการติดเชื้อด้วย หากผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ เข้าใจและปฏิบัติตามแนวทางตามมาตรฐาน จะส่งผลให้ผู้ป่วยที่ล้างไตทางช่องท้อง (CAPD) ลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

